THE BEST OF

PŘEMYSL HAUSER

OSNOVA

- rámec: nenásilná komunikace (NK)
- slovesa – ktg. transpoziční – odvozování od dějových jmen
- Co je to nenásilka?
- A jaký je rozdíl mezi potřebami a strategiemi?

RÁMEC – NENÁSILKA (0.1)

RÁMEC – NENÁSILKA (0.1)

- Motivací, proč se na ZŠ

RÁMEC – NENÁSILKA (0.1)

- Motivací, proč se na ZŠ
- zabývat slovotvorbou, může být:

RÁMEC – NENÁSILKA (0.1)

- Motivací, proč se na ZŠ
- zabývat slovotvorbou, může být:
- a)pravopis

RÁMEC – NENÁSILKA (0.1)

- Motivací, proč se na ZŠ
- zabývat slovotvorbou, může být:
- a)pravopis
- b) pravopis

RÁMEC – NENÁSILKA (0.1)

- Motivací, proč se na ZŠ
- zabývat slovotvorbou, může být:
- a)pravopis
- b) pravopis
- c) komunikace

RÁMEC – NENÁSILKA (0.1)

- Motivací, proč se na ZŠ
- zabývat slovotvorbou, může být:
- a)pravopis
- b) pravopis
- c) komunikace (nenásilná komunikace)

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace.

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou…
- NK je práce se sebou

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně...

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně... *já* vytvářím

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně... *já* vytvářím... je to *moje* zodpovědnost

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně... *já* vytvářím... je to *moje* zodpovědnost vědět, co *prožívám*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně... *já* vytvářím... je to *moje* zodpovědnost vědět, co *prožívám*, vědět, co *potřebuju*...

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně... *já* vytvářím... je to *moje* zodpovědnost vědět, co *prožívám*, vědět, co *potřebuju*... všímat si, že se *hodnotím*.

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou…
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně… *já* vytvářím… je to *moje* zodpovědnost vědět, co *prožívám*, vědět, co *potřebuju*… všímat si, že se *hodnotím*.

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou…
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně… *já* vytvářím… je to *moje* zodpovědnost vědět, co *prožívám*, vědět, co *potřebuju*… všímat si, kdy se *hodnotím*.

RÁMEC – NENÁSILKA (0.2)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou…
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně… *já* vytvářím… je to *moje* zodpovědnost vědět, co *prožívám*, vědět, co *potřebuju*… všímat si, jak se *hodnotím*.

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- „Východiskem odvození je dějové jméno, od kterého se tvoří s týmž dějovým významem sloveso.“ (s. 142)

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- „Východiskem odvození je dějové jméno, od kterého se tvoří s týmž dějovým významem sloveso.“ (s. 142)
- **V čem je rozdíl mezi a) a b)?**

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

?

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- a) základovým slovem jsou dějová jména prvotní

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- a) základovým slovem jsou dějová jména prvotní
- *strach* je pojmenování emoce (důležité pro NK)

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- a) základovým slovem jsou dějová jména prvotní
- *strach* je pojmenování emoce (důležité pro NK)
- (pojmenování prvotní, nemotivované)

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- a) základovým slovem jsou dějová jména prvotní
- *strach* je pojmenování emoce (důležité pro NK)
- (pojmenování prvotní, nemotivované)
- Rejzek: Psl. **strachъ*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- a) základovým slovem jsou dějová jména prvotní
- *strach* je pojmenování emoce (důležité pro NK)
- (pojmenování prvotní, nemotivované)
- Rejzek: Psl. **strachъ* z ie. **strog-so* či *strok-so*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- a) základovým slovem jsou dějová jména prvotní
- *strach* je pojmenování emoce (důležité pro NK)
- (pojmenování prvotní, nemotivované)
- Rejzek: Psl. **strachъ* z ie. **strog-so* či *strok-so* = ztuhnutí, strnutí

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- a) základovým slovem jsou dějová jména prvotní
- *strach* je pojmenování emoce (důležité pro NK)
- (pojmenování prvotní, nemotivované)
- Rejzek: Psl. **strachъ* z ie. **strog-so* či *strok-so* = ztuhnutí, strnutí, srv. ie. **ster-*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **a)** strach – strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit
- a) základovým slovem jsou dějová jména prvotní
- *strach* je pojmenování emoce (důležité pro NK)
- (pojmenování prvotní, nemotivované)
- Rejzek: Psl. **strachъ* z ie. **strog-so* či *strok-so* = ztuhnutí, strnutí, srv. ie. **ster-* tuhý, tvrdý… (s. 637)

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
- ?

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
- *?* – *obchod – obchodovat*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
- *?* – *obchod* – *obchodovat*
- *obchodit* – *obchod* – *obchodovat*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
- *?* – *boj* – *bojovat*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
  - *?* – *boj* – *bojovat*
  - ***?*** – *nápoj* – *(napojit?)*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
- ***?*** – *boj* – *bojovat*
- ***napít*** – *nápoj* – *(napojit?)*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
  - ***bít*** – *boj* – *bojovat*
  - ***napít*** – *nápoj* – *(napojit?)*

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
- ***bít*** – *boj* – *bojovat*
- **?** – *závoj* –

SLOVESA – KTG. TRANSPOZIČNÍ

- **b)** boj – bojovat, útok – útočit, hřmot – hřmotit
- b) základovým slovem jsou dějové názvy odvozené:
  - ***bít*** – *boj* – *bojovat*
  - ***zavít*** – *závoj* –

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně... *já* vytvářím... je to *moje* zodpovědnost vědět, co *prožívám*, vědět, co *potřebuju*...

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- NK je komunikace. **S kým?**
- sama se sebou...
- NK je práce se sebou, tvořím svůj život aktivně... *já* vytvářím... je to *moje* zodpovědnost vědět, co *prožívám*, vědět, co *potřebuju*...

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- co *potřebuju?*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- co *potřebuju?*
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- co *potřebuju?*
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- Jsou to mé **potřeby**?

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- co *potřebuju?*
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- Jsou to mé **potřeby**?
- Proč to potřebuju?

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- co *potřebuju?*
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- Jsou to mé **potřeby**?
- Proč to potřebuju?
- Jsou to **strategie**

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- co *potřebuju?*
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- Jsou to mé **potřeby**?
- Proč to potřebuju?
- Jsou to **strategie**, za kterými jsou skryty potřeby

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **strategie**:
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **strategie**:
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- **potřeby:**

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **strategie**:
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **strategie**:
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva;*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **strategie**:
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva; důvěra;*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **strategie**:
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva; důvěra; integrita;*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **strategie**:
- *strašit, hřešit, škodit, válčit, bájit, básnit, bojovat, útočit, hřmotit?*
- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva; důvěra; integrita; jasnost;*

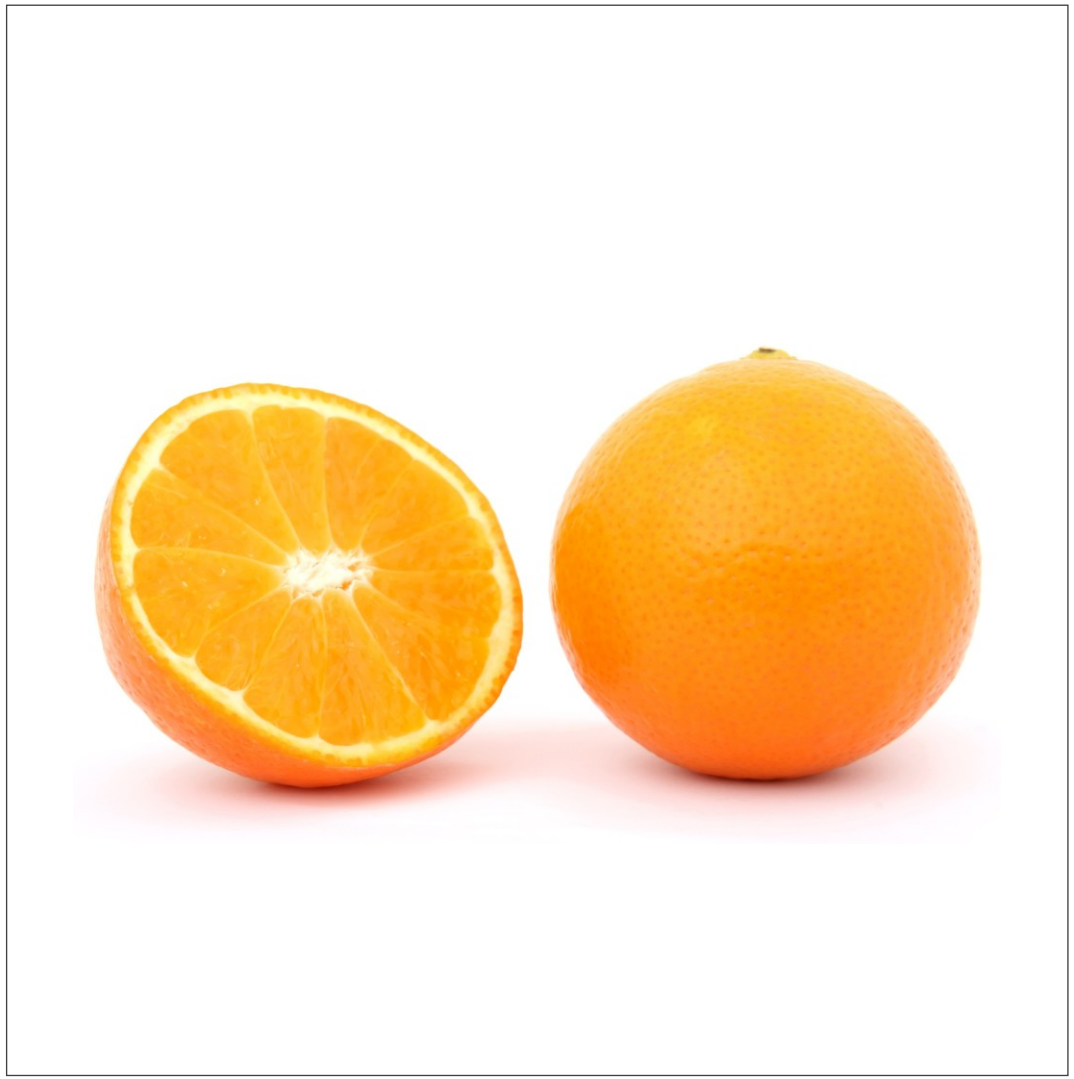

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- Příklad s pomerančem či...

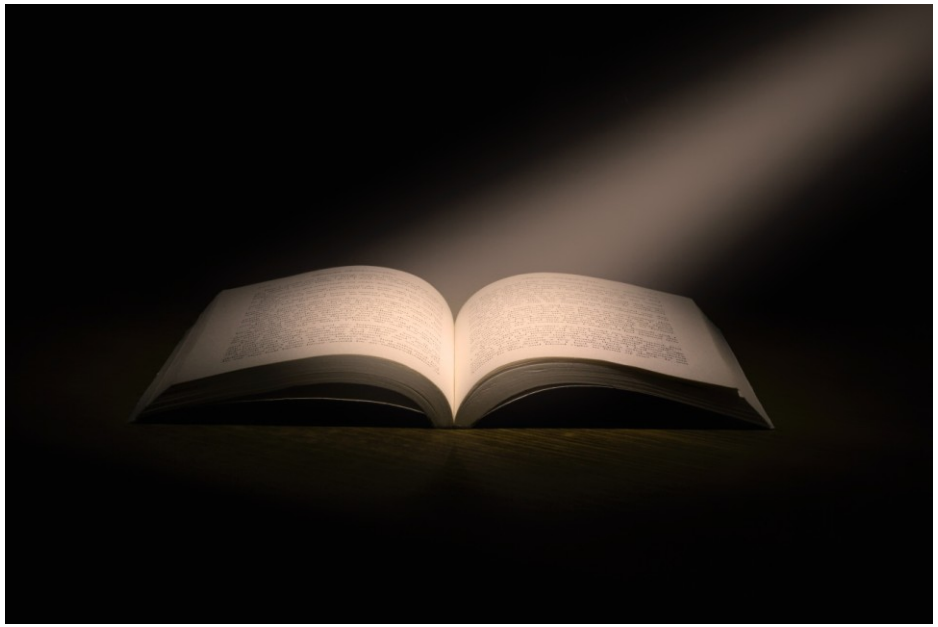

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- Příklad s knihou.

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **potřeby:**

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva;*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva; důvěra; integrita; jasnost;*

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva; důvěra; integrita; jasnost;*
- **ze slovotvorného úhlu pohledu?**

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva; důvěra; integrita; jasnost;*
- **ze slovotvorného úhlu pohledu?**
- jistý, bez péče, latina

RÁMEC – NENÁSILKA (0.3)

- **potřeby:**
- *jistota, bezpečí, stabilita*
- *dobrodružství, výzva; důvěra; integrita; jasnost;*
- **ze slovotvorného úhlu pohledu?**
- jistý, bez péče, latina
- S dobrým druhem, pozvánka; víra; latina; jasná.

Lze propojit slovotvorbu s NK?

Lze propojit slovotvorbu s NK?

- Odpovězte si sami. ☺

Lze propojit slovotvorbu s NK?

- Odpovězte si sami. ☺
- A mrkněte na etymologii *stability* a *integrity*…

STABILITA

- Latin *stabilis* "firm, steadfast, stable, fixed," figuratively "durable, unwavering," literally "able to stand," from PIE **stedhli-*, suffixed form of root **sta-** "to stand, make or be firm." From c. 1300 as "well-founded, well-established, secure" (of governments, etc.).
- stability | Etymology, origin and meaning of stability by etymonline, https://www.etymonline.com/word/stability, 14.04.2022.

INTEGRITA

- Soulad mezi tím, co říkám, co dělám a co si myslím.
- **integrity (n.)**
- c. 1400, *integrite*, "innocence, blamelessness; chastity, purity," from Old French *integrité* and directly from Latin *integritatem* (nominative *integritas*) "soundness, wholeness, completeness," figuratively (obrazně) "purity, correctness, blamelessness," from *integer* "whole" (see **integer**).
- The sense of "wholeness, perfect condition" is attested from mid-15c.; that of "soundness of moral principle and character; entire uprightness or fidelity, especially in regard to truth and fair dealing" is by 1540s.

THE END.

Zdroje

- Hauser, Přemysl. Nauka o slovní zásobě.
- Rosenberg, Marshall. Nenásilná komunikace.
- https://www.pexels.com/search/book/, 14.04.2022.
- https://www.pexels.com/search/orange/, 14.04.2022.